

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/7/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115222615
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4115222615.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a sudkýň JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Sone Zmekovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú B. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky W. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., P. XX a otca K. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, zastúpeného JUDr. Milanom Kukučkom, advokátom so sídlom Nitra, Farská 34, o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 13P/219/2015-43 zo dňa 24. novembra 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.
Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh otca maloletého dieťaťa, ktorým sa domáhal zmeny rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 02.06.2011 sp. zn. 24P/387/2010-30 tak, že súd zníži jeho vyživovaciu povinnosť k maloletej B. zo sumy 60 eur mesačne na sumu vo výške 30% zo sumy životného minima pre neplnoleté nezaopatrené dieťa. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. V dôvodoch rozhodnutia poukázal na obsah návrhu na začatie konania, v ktorom otec uviedol, že dôvodom pre ktorý podáva návrh na zníženie výživného je skutočnosť, že aj keď v roku 2010 bolo upravené výživné vzhľadom k pribudnutiu vyživovacej povinnosti k maloletému K. X., v čase podania tohto návrhu sa zmena pomerov spôsobená narodením dieťaťa neprejavila natoľko, aby odôvodnila zníženie výživného na maloletú B. na zákonné minimum. V súčasnosti nie je naďalej v schopnostiach a možnostiach otca platiť 60 eur mesačne. Žiadal zohľadniť, že je nezamestnaný, zo zdravotných dôvodov nie je schopný vykonávať ani aktívne práce. Nemá žiadny príjem. Jeho manželka poberá pomoc v hmotnej núdzi spolu s ostatnými členmi domácnosti, ktorými sú otec a ich maloletý syn K.. Bol uznaný rozsudkom Okresného súdu Nitra vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy, čo nasvedčuje tomu, že nie je v jeho schopnostiach, možnostiach a majetkových pomeroch platiť súdom určené výživné. Zároveň mu bola uložená povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe dlh 1 320 eur. Keďže sa na strane otca zmenili pomery, znížila sa jeho životná úroveň, žiadal podaným návrhom znížiť jeho vyživovaciu povinnosť na zákonné minimum.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine a na základ takto vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného bol podaný nedôvodne. Poukázal na ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého súd môže meniť súdne rozhodnutia o výživnom resp. môže aj znížiť vyživovaciu povinnosť rodiča, ak nastane zmena pomerov, či už na strane dieťaťa alebo na strane povinnej osoby platiť výživné, v tomto prípade otca maloletého dieťaťa. Poukázal na to, že otec podal návrh na zníženie výživného z dôvodu, že sa podstatne zmenili jeho schopnosti a možnosti prispievať na výživu dieťaťa. Uviedol, že v čase poslednej úpravy výživného bol otec nezamestnaný, nebol evidovaný ako uchádzač

o zamestnanie, mal len príjem z brigádnej činnosti, pričom pri znížení jeho vyživovacej povinnosti súd zohľadnil aj skutočnosť, že otcovi pribudla vyživovacia povinnosť k synovi K. X.. Ani v tom čase si otec vyživovaciu povinnosť k dcére B. V. riadne neplnil. Následne sa otec v r. 2012 zamestnal, u posledného zamestnávateľa, u ktorého bol otec zamestnaný do 30.09.2012, mal príjem pred ukončením pracovného pomeru 429,21 eura mesačne netto - mzda aj vyplatené stravné. Zamestnávateľ s otcom dieťaťa ukončil pracovný pomer za porušenie pracovnej disciplíny. S poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, súd prvého stupňa preto vychádzal pri posudzovaní možností a schopností otca prispievať na výživu maloletej z príjmu, ktorý dosahoval pred ukončením pracovného pomeru, pretože v dôsledku nezodpovedného otcovho správania a porušenia jeho pracovných povinností prišiel o príjem. Z uvedeného príjmu mohol otec prispievať na výživu maloletého dieťaťa bez toho, aby bola ohrozená jeho životná úroveň a mohli byť zabezpečené aj potreby maloletého syna K.. Súd prvého stupňa sa v dôvodoch svojho rozhodnutia vyporiadal aj s tvrdením otca, že zo zdravotných dôvodov sa nemôže zapojiť ani do aktívnych prác. Zo správy jeho ošetrojúcej lekárky mal preukázané, že otec je v súčasnosti spôsobilý vykonávať aktívne práce. Zistené zdravotné problémy dôvodom na jeho nezaradenia sa do pracovného procesu, pretože otec nemá zníženú mieru pracovnej schopnosti. V tomto smere súd prvého stupňa prijal záver, že ak by mal otec záujem reálne sa zapojiť do pracovného procesu a zamestnať sa, evidoval by sa ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce, tak ako to urobil opakovaním aj v minulosti. V čase, keď otec zostal nezamestnaným, boli na úrade práce voľné pracovné miesta na pracovnej pozícii murár prípadne iné stavebné práce, ku ktorým má otec potrebnú kvalifikáciu. Otec však bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre nespoluprácu v r. 2014 a odvtedy sa nezaevidoval ako uchádzač o zamestnanie. Súd prvého stupňa vyhodnotil túto skutočnosť ako nezáujem otca o aktívne hľadanie si práce, nezáujem zamestnať sa, napriek skutočnosti, že má dve vyživovacie povinnosti a bol aj odsúdený pre neplnenie si tejto povinnosti. Záverom konštatoval, že na strane otca nenastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného vo vzťahu k maloletej B. V.. Na strane matky dieťaťa podľa názoru súdu prvého stupňa nastala podstatná zmena pomerov v osobnom stave, matky sa vydala a pribudla jej ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu a je na rodičovskej dovolenke, preto jej príjem je takmer totožný z príjmom v r. 2011. Súd prvého stupňa zároveň poukázal na zmenu pomerov na strane maloletej B. V., ktorá je o štyri rokov staršia, s pribúdajúcim vekom dieťaťa súvisia zvýšené výdavky na zabezpečenie nielen jej základných potrieb ako je strava, ošatenie, hygienické potreby, školské potreby a pomôcky, pretože dieťa je už školopovinné, ale aj ostatných potrieb súvisiacich s vekom dieťaťa, s jeho sociálnym vývojom. Súd prvého stupňa po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti otca a preto návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže išlo o konanie, ktoré súd mohol začať i bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku podal písomne v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že jeho návrhu v celom rozsahu vyhovie, alternatívne, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zruší a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania otec uviedol, že jeho nevyhnutné náklady na život v porovnaní s jeho príjmom sú značne vysoké, všetky uvedené skutočnosti (zlý zdravotný stav, obmedzená možnosť pre zaradenie sa do pracovného procesu, plánovaná operácia, ďalšie vyživovacia povinnosť k maloletému K.) odôvodňujú určenie výživného v nižšej výške, než bolo určené súdom. Otec ďalej uviedol, že je si vedomý jeho povinnosti prispievať na výživu maloletej dcéry, no v jeho schopnostiach a možnostiach, a na základe majetkových pomerov, je schopný si plniť vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že jeho súčasné životné náklady sú veľmi skromné. Snaží sa eliminovať akékoľvek výdavky, ktoré nie je potrebné vynaložiť, keďže si je vedomý toho, že vyživovacia povinnosť má prednosť pred jeho ostatnými výdavkami. Vytýkal súdu prvého stupňa, že nezohľadnil jeho zdravotný stav a nevykonal v tomto smere navrhované dokazovanie. Namietal tiež, že súd prvého stupňa nezohľadnil, že matka maloletého dieťaťa uzatvorila nové manželstvo. Bránil sa tým, že má záujem si nájsť prácu.

K odvolaniu otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení poukázal na skutočnosť, že otec sa dobrovoľne zdržiava v stave nezamestnanosti. Svojím pričinením prišiel o prácu, a to porušením pracovnej disciplíny, kde dosahoval mesačný príjem vo výške 429,21 eura, ktorý bol vyšší ako v čase poslednej úpravy výživného. Otec nie je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie. I napriek zdravotným problémom, otec nemá zníženú pracovnú schopnosť a je v jeho možnostiach,

aby bol zaradený do aktivačných prác, avšak ani tieto nevykonáva. Kolízny opatrovník je toho názoru, že ak by mal otec reálny záujem pracovať sa zaradiť, vyvinul by úsilie minimálne v takom rozsahu, že by sa opakovane zaevidoval ako uchádzač o zamestnanie, čím by sa mu zvýšili možnosti pri hľadaní zamestnania.

Matka sa k odvolaniu otca písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP)) prejednal vec podľa § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne a odvolanie otca maloletého dieťaťa nie je opodstatnené, preto v zmysle § 219 ods. 1 OSP napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Podľa ust. § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosť napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Keďže odvolací súd dospel k tomu, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je správny a dostatočne odôvodnený, nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 OSP opakovať tie isté dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvostupňovom rozhodnutí. Súd prvého stupňa sa podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne zaoberal opodstatnenosťou návrhu otca na zníženie jeho vyživovacej povinnosti z hľadiska príslušných ustanovení Zákona o rodine a zistený skutkový stav správne posúdil po právnej stránke, pričom závery súdu prvého stupňa majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia s ohľadom na dôvody uvádzané otcom v podanom odvolaní odvolací súd dodáva, že predpokladom na zmenu právoplatného rozhodnutia o výživnom, je zmena pomerov podstatného (kvalifikovaného) rázu, v dôsledku ktorej je treba zmeniť aj výšku výživného. V danej veci sa súd prvého stupňa pri rozhodovaní o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti otca správne zaoberal tým, či jednak na strane oprávneného dieťaťa, ale najmä na strane otca povinného vyživovaciou povinnosť plniť na základe súdneho rozhodnutia, došlo k tak závažnej zmene pomerov, ktorá sa nevyhnutne musí prejaviť aj v zmene vyživovacej povinnosti. Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že na strane otca nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňovala zníženie výživného na sumu zodpovedajúcu výške 30% sumy životného minima pre neploleté nezaopatrené dieťa. Správne súd prvého stupňa poukázal na to, že hoci otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k synovi K., nie je možné s poukazom na túto skutočnosť vyživovaciou povinnosť otca na základe jeho návrhu, ktorý je predmetom tohto konania znížiť. Uvedená skutočnosť bola súdom zohľadnená pri znížení jeho vyživovacej povinnosti v konaní vedenom pred Okresným súdom Nitre pod sp. zn. 24P/387/2010. V tomto konaní rozsudkom zo dňa 02. 06. 2011 č.k. 24P/387/2010-30 súd znížil vyživovaciou povinnosť otca zo sumy 80 euro mesačne na sumu 60 euro mesačne počnúc dňom 01.06. 2011. Z obsahu spisu vedeného Okresným súdom Nitre pod sp. zn. 24P/387/2010 vyplýva, že toto konanie bolo začaté na návrh otca, ktorý v priebehu konania písomne dňa 22. 11. 2010 súdu oznámil, že sa mu z manželstva narodil syn K. (30. 9. XXXX). D. skutočnosť bola teda súdu známa, keď vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 02. 06. 2011 č.k. 24P/387/2010-30, ktorým znížil vyživovaciou povinnosť otca zo sumy 80 euro mesačne na sumu 60 euro mesačne počnúc dňom 01.06. 2011. Narodenie syna K. a s ňou súvisiaca zmena okruhu vyživovacej povinnosti nemôže byť preto bez ďalšieho opätovne dôvodom pre zníženie vyživovacej povinnosti otca. Aj ďalšie skutočnosti uvádzané otcom v podanom odvolaní, ktoré by mali byť dôvodom pre zníženie jeho vyživovacej povinnosti odvolací súd považoval za nedôvodné. V konaní otec nepreukázal, že jeho zdravotný stav mu trvale neumožňuje sa zamestnať, pričom prechodné zdravotné problémy otca nie sú dôvodom na zníženie jeho vyživovacej povinnosti. Ani tvrdenia otca, že sa budúcnosti bude musieť podrobiť operácii hlavy nemenia na tomto závere nič a to aj s ohľadom na správu všeobecnej lekárnky, v ktorej uviedla, že otec môže byť zaradená do programu verejnoprospešných prác. Napokon súd prvého stupňa sa správne vyporiadal aj so zisteniami, že pracovný pomer otca zrušil je posledný zamestnávateľ pre porušenie pracovnej disciplíny a bol tiež vyradený z evidencie úradu práce, pretože s týmto úradom nespolupracoval. Keďže otec ani v súčasnosti nie je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie je treba prijať záver, že otec nemá skutočný záujem zaradiť sa do pracovného pomeru.

Za podstatnú, pre zamietnutie návrhu otca na zníženie jeho vyživovacej povinnosti, však odvolací súd považoval tú skutočnosť, že v konaní nebola od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca zistená taká zmena pomerov na strane otca, ktorá by odôvodňovala zmenu súdneho rozhodnutia. Za takúto zmenu nemožno považovať skutočnosť, že matka maloletého dieťaťa uzatvorila nové manželstvo a ani to, že otec bol rozsudkom súdu uznaný vinným pre prečin zanedbania povinnej výživy.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správy podľa § 219 OSP potvrdil.
Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.